

Список використаних джерел:

1. Король Л. Інтелектуал, гуманіст, культурник: Іван Бабич у рецепціях сучасників. *New Horizons of Philological Science* : collective monograph. Riga, Latvia : “Baltia Publishing”, 2021. С. 141–168.
2. Пухонська О. Я. Література і пам’ять: версії взаємовпливу. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог : НаУОА. 2018. Вип. 4(72). С. 191–193.
3. Колошук Н. Нефікційна література (документалістика) як маргінальне явище мультикультурного процесу сучасності: українська ситуація. *Питання літературознавства* : наук. зб. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2009. Вип. 78. С. 215–223.
4. Буряк Л. І. Іван Лисяк-Рудницький: матеріали до біографії у вимірі оточення і часу. *Українська біографістика*. 2019. Вип. 18. С. 67–94.

Кравченко Вікторія Леонідівна,

канд. філол. наук, доцент,

доцент кафедри англійської та німецької філології,

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.

Короленка

МУЗИЧНИЙ ДИСКУРС ЯК РІЗНОВИД КОМУНІКАТИВНОГО ДИСКУРСУ

Процеси глобалізації музичного життя, виконавчої діяльності, музичної освіти диктують необхідність оновлення наукової основи методів виконавчої і педагогічної роботи. Оскільки мистецтво в цілому, і музичне мистецтво в особливості, належать до галузі людської діяльності безпосередньо пов’язаного з комунікацією (передачею інформації в різних її формах від однієї людини до іншої), на даний момент назріла необхідність вироблення принципів аналізу та термінологічної бази досліджень, спрямованих на

вивчення національної специфіки на всіх рівнях в рамках різних культурних практик, у тому числі музичного мистецтва [3, с. 63-64].

Музика як об'єкт дослідження давно стала залучати увагу не тільки музикантів, але і науковців різних спеціальностей. Музична педагогіка, музична терапія, психологія – це лише приклади деяких областей досліджень, в яких музика розглядається в різних аспектах.

Саме поняття музичного дискурсу включає в себе наступне:

а) процес створення музичного тексту, а саме: стадію зародження ідеї твору, особливості її становлення та реалізації, художній результат;

б) сам текст і його дослідження (редакторську роботу і текстологічний аналіз);

в) наявні (озвучені авторами або виконавцями), а також потенційно можливі інтерпретації музичного тексту (у вигляді аналізу існуючого виконання або інструктивного виконавського аналізу методичного характеру);

г) рефлексію, сприйняття музичного тексту та його інтерпретацій, значення і роль даного тексту в культурі (психологічний, соціальний, статистичний аналіз, історичний аналіз) [4, с. 33-35].

Таким чином, широке поняття “музичний дискурс” охоплює не тільки сам музичний текст, але і основні складові його буття в культурі: породження, інтерпретацію, рефлексію. Неважко помітити, що виділені три складові в цілому відповідають трьом видам музичної діяльності: створення, виконання та сприйняття музики.

Музичний дискурс – художнє явище і тип мовленнєвої практики в цілому, визначений шлях до того чи іншого смислу; сутність комунікативної моделі мовленнєвої практики в цілому, існування музичного твору, що залежить від законів, в яких авторський смисл вступає в складні відношення з сенсом, який знаходить слухач [4, с. 36].

Жанр пісні унікальний за масовістю і соціальною значущістю, оскільки пісня займає значну частку ефірного часу, має широку аудиторію і

користується величезною популярністю. Прагнучи наблизити мову пісні до мовного стандарту масового слухача і тим самим посилити ефективність впливу, автори сучасних пісенних текстів вдаються до активного використання жаргонної, просторічної, іншомовної лексики і т.п. Потужний фактор, який впливає на мовні процеси в цілому і на стилістичний вигляд пісні – засоби масової інформації. Існує безліч жанрів пісні: народна пісня, блюз, джаз, кантрі, рок, популярна музика, хіп-хоп) [2, с. 27-28].

Художні стилі та напрямки, що існують в літературі та поезії (сучасного періоду), відображають основні загальні естетичні ідеали, уявлення про людину і людську індивідуальність у дану епоху, що знаходить своє відображення в мові літератури, поезії та піснях і відповідно в особливостях лінгвостилістичної організації засобів репрезентації внутрішнього світу персонажу. Можна вважати, що пісня – це найкращий засіб відобразити почуття та емоції, та взагалі життя та душу людини. Пісня, як культурний феномен фактично здійснює функцію ліричної поезії, зберігає ряд її суттєвих рис. Зі стилістичної точки зору пісенний текст неоднорідний, оскільки містить як риси розмовно-побутового стилю, так і риси поетичної мови. Проблемність дослідження пісенних текстів полягає у тому, що вони представляють собою складну єдність музичного та вербального компонентів. Пісенний текст найбільш адекватно передає емоційний баланс з навколишнім світом.

Пісня як культурний феномен музичної культури, її особливості у порівнянні зі “серйозною” музикою, такі, як простота структури (традиційна пісня складається з 2–3 куплетів і приспіва та має один й той же ритмічний малюнок) і мелодійність, здібність передавати емоції та почуття сучасної людини.

Роль тексту полягає у тому, щоб конкретизувати емоційно-почуттєвий компонент, розказуючи історію чи деталі історії, звичайно любовної, типові колізії якої знайомі практично кожній людині, повідомляє про думки, оцінки та судження автора [1, с. 43-45].

Одноманітність ритму впливає на одноманітність музикальної та текстової організації матеріалу. У сучасній англomовній музиці звичайно автор і виконавч – одне й теж саме обличчя, що сприяє скороченню дистанції між автором тексту та аудиторією.

Іншій важливий компонент – те, що саме сучасна пісня найбільш адекватно виконує властиву музиці функцію бути засобом досягнення емоційного балансу з навколишнім світом. Сучасна пісня, а англomовна пісня зокрема, впливає на емоційний стан людини, викликає асоціації, пам'ять про минуле, сприяє зміні настрою.

Список використаних джерел:

1. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования: монография. 2-е изд. Москва : Едиториал УРСС, 2004. 137 с.
2. Дяков В.П. Интерференция художественного образа при переводе: учебное пособие. М. : Наука, 2000. 269 с.
3. Плотницький Ю. Є. Лінгвістичні і лінгвокультурні характеристики англomовного пісенного дискурсу: дис. кандидат філологічних наук: 10.02.04. К., 2005. 183 с.
4. Рябініна О.В. Феноменологія музики. Досвід концептуалізації: [монографія]. Х. : Харківський військовий ун-т, 2000. 286 с.

Маленко Олена Олегівна

д-р філол. наук, професор,

завідувач кафедри українознавства і лінгводидактики,

Харківський національний педагогічний університет імені

Г. С. Сковороди

КОМУНІКАТИВНІ *SOFT SKILLS* У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вимоги сучасної професійної сфери до компетентностей фахівця помітно переорієнтовують вектор з його вузькоспеціальних знань на